

Title:

Strossmayer, Josip Juraj

Person type:

Osoba

History:

Josip Juraj Strossmayer (Osijek, 04.02.1815. – Đakovo, 08.04.1905.), biskup i političar. Đak je đakovačkog sjemeništa, doktorat filozofije polaže u Pešti 1834, zaređen je 1838., a 1842. polaže doktorat teologije u Beču. Godine 1842-47. profesor je na đakovačkom sjemeništu, 1847. dvorski kapelan i jedan od trojice ravnatelja Augustineuma u Beču, 1849. predaje kanonsko pravo na bečkom Sveučilištu. Godine 1849. imenovan je biskupom bosansko-srijemskim u Đakovu i 1850. ustoličen.

Godine 1861-62. veliki župan županije virovitičke, 1860-73. vođa Narodne stranke, 1880. pristaje uz Nezavisnu narodnu stranku. Osnivač i pokrovitelj Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti (1868), utemeljitelj Hrvatskog sveučilišta (1874).

Zaslužan je za unaprjeđenje znanosti, književnosti, umjetnosti i publicistike.

Od 1866. do 1882. gradi katedralu u Đakovu, a 1868. poklanja svoju privatnu zbirku slika JAZU. Potpomaže rad Akademije oko osnivanja instituta, knjižnice, rječnika i gradi reprezentativnu palaču Akademije. Pomaže osnivanje tiskare na Cetinju, potpomaže Maticu srpsku i Maticu slovensku. Djeluje u duhu sjedinjenja katoličke i pravoslavne crkve, inicira kult slavenkog bogoslužja i tiska glagoljske misale. Ističe se 1869-70. na Prvom vatikanskom koncilu svojim stavom za demokratizaciju crkvene hijerarhije, osobito svojim istupanjem protiv dogme o papinoj nepogrešivosti. Kao političar na čelu Narodne stranke vodio je oportunističku politiku spram bečke dinastije zbog svog biskupskog položaja i svojih ambicija da postane zagrebački nadbiskup. Politika Narodne stranke rezultirala je pod Strossmayerovim vodstvom prihvaćenjem revidirane nagodbe s Mađarima 1873, nakon čega Strossmayer prestaje biti vođa stranke. Godine 1874. osudio je laicizaciju pučkog školstva, ali se 1904. odlučno ogradio od toga da se njegovo ime iskoristi za osnivanje klerikalne stranke.

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1815-1905 g.

Functions:

Biskup i političar.

Title:

Živković, Teofan

Person type:

Osoba

History:

Teofan Živković (Srijemski Karlovci, 08.03.1825. - Plaški, 08.11.1890.), Gornjokarlovački episkop i crkveni pisac. Gimnaziju završio u Segedinu (1842), filozofiju u Pešti (1844), bogosloviju u Srijemskim Karlovcima (1847), a pravo u Kečkemetu i Beču (1851). Jedno je vrijeme bio profesor na preparandiji u Somboru. Nakon stupanja u svećeničku službu (1851), metropolijski činovnik i profesor na karlovačkoj bogosloviji. God. 1865. postao arhimandrit bezdinski u Banatu, a 1874. episkop gornjokarlovački. Sedam godina kasnije (1881., na narodno-crkvenom saboru) izabran za patrijarha, ali ga car nije potvrdio. U književnosti se prvi puta javio pjesmom "Srbi na Kosovu", koja je objavljena u "Srpskom narodnom listu" (1845). Pisao je i u "Beogradskim novinama". Značajna je njegova povijesno-pravna studija "Srpska narodna crkva" (1868), a crkvene mu je propovijedi posmrtno objavio brat Jovan Živković u Karlovcu 1892. godine, pod nazivom "Propovjednik srpske narodne crkve".

Place:

Sremski Karlovci

Person legal status:

fizička osoba

Status:

Aktivno

Time of action:

1825-1890 g.

Functions:

Gornjokarlovački episkop i crkveni pisac.